

DRUŽBA / CERKEV

Z novim nadškofom ne bo katarze

Ni naključje, da so le dober teden dni po podpisu sporazuma med Nadškofijo Maribor in bankami upnicami iz Vatikana sporočili ime novega nadškofa. Pater Alojzij Cvikl je v tem kontekstu najbolj logičen izbor.

✂ **Tomaž Klipšteter**
Tomaž Modic

Po objemih in srčnih stiskih rok se je pater **Alojzij Cvikl** prešerno nasmejal in se ponižno zahvaljeval za čestitke ob imenovanju za osmega naslednika blaženega škofa Antona Martina Slomška. Po kratkem blagoslovu, ki sta mu ga darovala upokojeni škof **Jožef Smej** in celjski škof in apostolski administrator **Stanislav Lipovšek**, pa se je novi mariborski nadškof za nekaj trenutkov opazno zazrl vase in komaj premagoval čustva. Najbrž zaradi veselja, ker mu je končno uspelo doseči dolgo zelene karierni cilj, morda pa je tisti trenutek tudi prvič ponotranjil vse breme, ki mu ga je naložil papež **Frančišek**.

Devetinpdesetletni jezuitski pater je nekaj minut poprej dejal, da je za novico o imenovanju izvedel šele pred dvema dnevoma. »Potrebujem čas, da notranje sprejemem to poslanstvo in se nanj pripravim,« je priznal v soboto opoldne.

Cvikl je leta 2010 prišel v Maribor na posebno misijo. Prevzeti je moral morda najbolj nevhvaležen položaj v ustroju rimskokatoliške cerkve na Slovenskem. Postal je ekonom obupno prezadolžene Nadškofije Maribor. »Rekli so mi, da bom v Mariboru tri tedne. Iz treh tednov so nastala štiri leta. Ves ta čas me je čakala soba na Malti. In ko je bil pred nedavnim sklenjen sporazum z upniki, sem preveril, ali je soba še prosta. Sporočili so mi, da je. Ampak očitno je bila božja volja drugačna,« je ocenil Cvikl.

Najprej dolgovi, nato še nadškof

Trenutek imenovanja novega mariborskega nadškofa ni presenetljiv. Sledil je le dober teden dni po že

omenjenem dogovoru Nadškofije Maribor z bankami upnicami, s katerimi je vsaj za nekaj časa preprečen dokončni polom nadškofije. »Seveda bo treba še uresničiti sporazum z upniki. Čaka nas veliko dela. Gotovo so pred nami dnevi kot nepopisani listi,« je dejal novi nadškof.

Z odlogom vračila 26-milijonskih posojil so si v Mariboru kupili nujno potrebni čas za reševanje finančnih težav, ki so zrušile nadškofijsko gospodarstvo in nekdanj bogato ustanovo spravile na beraško palico. Poziv bank za vračilo denarja bo predvidoma prišel čez pet let, vmes pa bodo morali vsako leto za obresti napraskati 1,5 milijona evrov. Cena preživetja nadškofije bo visoka, saj so pri bankah zastavili in s tem na prodajne police postavili eminentni sedež na Slomškovem trgu v Mariboru, sosednji Andreanum, v katerem domuje več cerkvenih ustanov, samostan Studenice... Višina končnega poplačila upnikov bo odvisna od uspešnosti unovčenja tega premoženja.

Logičen je izbor Svetega sedeža, da je za nadškofa imenoval Cvikla, saj je bil jezuit globoko vpet v sanacijske procese, ki so skušali preprečiti grozeč propad nadškofije, in je zategadelj zelo dobro seznanjen o vseh gospodarskih in moralnih stranpoteh, na katere je v želji maksimalnega »plemenitenja« cerkvenega premoženja zaneslo cerkveno vodstvo v Mariboru.

Jalovo je bilo upanje, da bi Vatikan, kamor so se v preteklosti stekali darovi slovenskih vernikov, pred začetkom gradnje nove Nadškofije Maribor popravil posledice verjetno največjega finančnega škandala v njegovi zgodovini. Sveti sedež bo poskrbel le za posojila, ki jih je mariborska nadškofija najela za lastne projekte, ne pa tudi za pol milijarde evrov slabih posojil, ki so jih sanirali slovenski davkoplačevalci. Ne gre pozabiti niti na **male delničarje**, ki so ostali brez delnic, in na velika podjetja, kot sta Helios in druga, ki so se znašla na lastniškem prepihu.

Začetek finančnih težav nadškofije sovпада s propadom poslovnega omrežja, ki ga je z bančnimi posojili zgradila okoli Zvona Ena Holdinga. Prve blokade računov so se pojavile konec leta 2011, manj kot leto dni po

tem, ko sta cerkvena finančna holdinga razglasila insolventnost in napovedala izgube, s katerimi se bodo morale sprijazniti banke.

Čeprav je vrh slovenske cerkve vztrajno zavračal odgovornost za verjetno največji stečaj v zgodovini Slovenije, saj naj bi vodstva finančnih holdingov delovala samostojno, je bilo vse prej kot tako. V Dnevniku smo razkrili, da so jih nekdanji cerkveni dostojanstveniki usmerili na pot zadolževanja in tveganega vlaganja, postavljali svoje kadre in ne nazadnje sodelovali pri vseh ključnih finančnih odločitvah. Vtis, da so za zlom cerkvenih financ krive slabe poslovne odločitve, so hitro razblinili različni (pred)kazenski postopki zaradi domnevne zlorabe položaja, oškodovanja upnikov, poslovne goljufije in drugih kaznivih dejanj proti nekdanjim vodilnim v Zvonih in klerikom. Med osumljenimi se je kmalu znašel tudi nekdanji dolgoletni mariborski nadškof **Franc Kramberger**, ki je v začetku leta 2011 po razkritju obsega finančnega škandala odstopil. Za dobri dve leti ga je zamenjal **Marjan Turnšek**, od julija 2013 pa je bil sedež nadškofa izpraznjen.

Kader kardinala Franca Rodeta

Predsednik Slovenske škofovske konference **Andrej Glavan** je izrazil veselje, da je mariborska nadškofija končno spet dobila nadškofa. Posebej je Glavan vesel, da je nadškof postal nekdo, ki mariborske težave pozna v globino. »To se mi zdi optimalna rešitev, saj bo lahko tako življenje nadškofije lažje postavil na nove temelje,« je dejal predsednik SŠK.

Nad Cviklovim imenovanjem pa so bržkone razočarani tisti, ki so si želeli korenitejših sprememb in bolj poglobljenega prečiščenja Nadškofije Maribor. Cvikl ne bo poskrbel za katarzo. Je namreč podaljšana roka kardinala Franca Rodeta, njegov močan podpornik je tudi prejšnji nuncij **Santos Abril Castello**, ki je (ne)posredno vpet v vse sporne poteze, s katerimi se je nadškofija nekoč prezadolžila, kasneje pa je postal eden ključnih odločevalcev v razreševanju nadškofijske finančne afere. Bivši nuncij je bil tako kot mnogi drugi zainteresiran, da je bistveno ostalo skrito javnosti, Cvikl pa je to željo v

Page: 4

Reach: 112000

Country: SLOVENIA

Size: 798 cm2

2 / 2

preteklih štirih letih vzorno izpolnjeval. In bo enako počel tudi v prihodnje. ✕

26 mio €

POSOJIL imajo v mariborski nadškofiji.

1,5 mio €

OBRESTI morajo plačati vsako leto.

Alojz Cvikel, osmi naslednik blaženega škofa Antona Martina Slomška (na fotografiji skrajno desno), je podaljšana roka kardinala Franca Rodeta. Včerajšnje posvetitve ljubljanskega pomožnega škofa Franca Šuštarja se je udeležil v družbi dolgoletnega mariborskega nadškofa Franca Krambergerja (na sredini) in nekdanjega ljubljanskega nadškofa Alojza Urana (levo). Tomaž Skale

Februarja imenovani novi pomožni ljubljanski nadškof Franc Šuštar je včeraj v ljubljanski stolnici prejel škofovsko posvečenje. Glavni posvečevalec, ljubljanski nadškof Stanislav Zore, mu je v homiliji priporočil, naj bo kot škof varuh luči. Njegova dejanja naj bodo pogumna in zvesta, čeprav bodo morda kdaj v okolici prebujala začudenje in nasprotovanje, je dejal Zore. Tomaž Skale